ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ผู้วิจัย สมเชาวน์ บำรุงชัย **ปริญญา** รป.ค. (รัฐประศาสนศาสตร์)

ข อาจารย์ที่ปรึกษา รศ

รศ.คร.ยุภาพร ยุภาศ ผศ.คร.สัญญา เคณาภูมิ ผศ.คร.วัชรินทร์ สุทธิศัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนยั่งยืน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนยั่งยืน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย และ 3) เพื่อตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนา ชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการพัฒนา ชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประชากรในการวิจัย คือ ตัวแทนหมู่บ้าน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด หมู่บ้านละ 1 คน จำนวน 7,939 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด จำนวน 380 คน โดยใช้ วิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 การวิเคราะห์ ข้อมูลกระทำ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การ วิเคราะห์สมการ โครงสร้างเชิงเส้น (Path Analysis) โดยใช้ โปรแกรมลิสเรล (LISREL) ซึ่งกำหนด นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสหสัมพันธ์เพียรสัน (Pearson Correlation) ระยะที่ 2 เป็นการ วิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย แล้วนำรูปแบบนั้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน ตรวจสอบยืนยัน และวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงรูปแบบ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามตรวจสอบยืนยันรูปแบบการวิจัย ซึ่งมีทั้งแบบสอบถามมาตรส่วนประมาณค่าและ แบบวิจารณ์ จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล แล้วนำมาเทียบเคียงกับบริบทของ การวิจัยและปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ของประเทศไทยที่สมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า

- ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของ
  ประเทศไทยโดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยค้านการมีส่วนร่วม
  ของชุมชน ปัจจัยค้านความสามรถในการพึ่งตนเอง และปัจจัยค้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของ ประเทศไทย ได้แนวทางในการพัฒนาชาวบ้านในชุมชน จำนวน 3 แนวทาง คือ แนวทางการสร้าง แนวร่วมภาคประชาชน แนวทางการสร้างความสามรถในการพึ่งตนเอง และแนวทางการอนุรักษ์ และฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3. ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการบริหารและการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน พบว่า รูปแบบการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีความเป็นไปได้อยู่ใน ระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY TITLE: A Model Development for Sustainable Community Administration and Development

in the Upper Provinces of the Northeastern Region in Thailand

AUTHOR: Somehao Bamrungehai DEGREE D.P.A. (Public Administration)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr. Yupaporn Yupas Chairman

Asst. Prof. Dr.Sanya Kenaphum Committee

Asst. Prof. Dr. Watcharin Suthisai Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY 2015

ABSTRACT

The purposes of the research were to analyze factors affecting sustainable community administration and development in the upper provinces of the northeastern region in Thailand, to design a model for sustainable community administration and development, and to assess the model for sustainable community administration and development. The research methodology was divided into two steps; step 1 focused on analyzing the factors affecting the sustainable community administration and development through the quantitative research. The samples were 380 population from 7,939 villages in 4 provinces in the upper part of the northeastern region in Thailand. Taro Yamane method was employed for calculating the sample size. The instrument was a questionnaire with a .92 reliability index, and the data were analyzed by the computer program. The statistics used were Path Analysis with the .05 level of statistical significance, and Pearson Correlation. Step 2 focused on designing a model for sustainable community administration and development through the qualitative research. The model was assessed by twenty experts. The instrument was an assessment form and a questionnaire. The data were analyzed and synthesized; and the data were employed for improving a model for sustainable community administration and development in the upper part of the northeastern region of Thailand.

results of the research were as follows:

- The research findings indicated that the factors affecting the sustainable
  Community development consisted of community based participation, self sufficiency and local wisdom.
- 2. The model for sustainable community development was composed of three development guideline on strategies for public participation, potential and competency in self sufficiency and local wisdom preservation.
- 3. The finding indicated that the level of the model efficiency assessed by the experts was high.

